

Tebrik Aldatmacası

Kişilerin seyrek de olsa tanıdıklarına, dostlarına iyi dileklerini iletmesi ne kadar güzel bir adetse, bunu, bilgisayarlara yüklenmiş adresler arasındaki otomatik tebrikleşme komedisine çevirmek de o denli yakışsızdır.

Matbaada, ya tam basılan ya da bazı yerleri bırakılıp, bayram çeşidine göre doldurulan kartların üzerinde ne yazarsa yazsın taşıdığı mesaj şudur: *“Benim sana ayıracak zamanım yok. Ya da sen, iki-üç kelime yazmama değer bir kişi değilsin. Ama bu kartları yollamak adet olmuş, o sebeple sekreterim (hatta bilgisayarım) bu angaryayı yapıyor.*

“İş sadece “yakışık” konusu da değildir. Konunun bir de “aldatma” boyutu vardır. İçerdiği mesaj, yukarıdaki olduğundan şüphe bulunmayan tebrikler dolayısıyla doğabileceği tahmin edilen kızgınlık ve alınganlığa yol açmamak için son yıllarda keşfedilen bir yöntem, el yazısıyla yazılmış ve de kasıtlı silintiler içeren tebriklerin, aslından ayırt edilemeyecek bir şekilde matbaada basılmasıdır.

Bazısı matbaa yazısının altında, sanki yollayan tarafından dolmakalemle imzalanmış gibi imza taşıyan, bazısı da bütünüyle dolmakalemle gibi yazı taşıyan tebrikler (!) tek kelime ile rencide edicidir. Bu tekniklere aşına olmayan köylü vatandaşlarımızı, *“bak bana filancadan kendi el yazısıyla tebrik geldi”* yanılığısına düşürmeyi amaçladığından şüphe olmayan bu tebrikler, karşındakileri cahil yerine koymanın Türkçesidir.

İş yaptığı müşterilerinin tümüne tebrik yollaması, birlikte çalıştığı beşinci sınıf reklam ajansı tarafından tavsiye edilen bir genel müdür pekala, *“ben bu kadar insana tek tek nasıl yazabilirim”* diyebilir. Bu işin “yakışıklı” kuralı basittir: Eğer bir kişiye 5-10 kelime (yaklaşık 15 saniye) yazamayacak kadar değerli bulmuyorsanız ya da bu iş için ayırabileceğiniz zamanın, değerli bulduğunuz insan sayısına bölümü 15 saniyeden daha küçükse bu defa hiç yazmayınız.

Buna karşı mesela bir gazeteye ilan vererek, *“tüm müşterilerimizin (tabii her zaman müşteri olmayabilir, başka şeyler de olabilir!) mübarek bayramlarını tebrik eyleriz”* şeklinde işi kısa kesmek daha dürüstçedir. Doğrusu ben, bu tür aldatma motifi içeren tebrikleri kati surette cevaplamıyorum. Diğerlerine ise vaktimin elverdiği ölçüde 2-3 kelime de olsa kendi elimle bir şeyler yazıyorum. Tebrik bir zorunluluk, bir iş gereği, bir yatırım değildir. Bir gönül almadır. İçine aldatmaca karıştırılmamalıdır.